O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI

SAMARQAND IQTISODIYOT VA SERVIS INSTITUTI

"TASDIQLAYMAN"

____

O'quv ishlari bo'yicha prorektor

T.S. Sharipov

2024 yil "___" 08 __________

BUDJET NAZORATI

FANI BO`YICHA

SILLABUSI

Magistratura bo`limi uchun

Bilim sohasi: 400 000 - Biznes, boshqaruv va huquq

Ta'lim sohas: 410 000 - Biznes va boshqaruv

Magistratura mutaxassisligi: 70410501- Moliya

Samarqand – 2023

Modul / FAN SILLABUSI
Magistratura bo`limi uchun
70410501- Moliya mutaxassisligi

Fan nomi:	Budjet nazorati
Fan turi:	Tanlov
Fan kodi:	**BN2304**
Yil:	2
Semestr:	1
Ta`lim shakli:	Kunduzgi
Mashg`ulotlar shakli va semestrga ajratilgan soatlar:	120
Ma`ruza	30
Amaliy mashg`ulotlar	30
Laboratoriya mashg`ulotlar	-
Seminar	-
Mustaqil ta`lim	60
Kredit miqdori	4
Baholash shakli:	Test
Fan tili:	O`zbek

Fan maqsadi (FM)	
FM1	magistrlaga budjet nazoratini tashkil etishning nazariy va tashkiliy-huquqiy asoslari, budjet nazoratni amalga oshiruvchi organlar faoliyatini tashkil etish va amalga oshirish, rivojlangan mamlakatlar budjet nazorat tizimi shu kabi moliyaviy tushunchalar haqida o'rgatish va ularni amaliyotda tadbiq etish ko'nikmasini hosil qilishdan iborat.

Fanni o'zlashtirish uchun zarur boshlang'ich bilimlar	
1.	Ekonometrika (MTE1114)
2.	Iqtisodiyot nazariyasi (ECONOM6)
3.	Moliya (FINACE6)
4.	Davlat moliyasi (FINGOV06)
5.	Statistika (STATIS26)

Ta'lim natijalari (TN)	
	Bilimlar jihatidan:
TN1	budjet nazoratning mohiyati va funksiyalari, shakllari va turlari haqida bilimga ega bo'lishlari kerak;
TN2	budjet nazoratni nazariy va huquqiy asoslarini o'rgangan bo'lishi va ularni kerakli joylarda qo'llay bilishi lozim;
TN3	budjet nazorat turlari, ular faoliyatining o'ziga xos xususiyatlari haqidagi bilimlarga ega bo'lishi kerak;
TN4	Rivojlangan mamlakatlarda budjet nazorat amaliyotini o'rgangan bo'lishi va tahlil qilishni bilishi kerak;
TN5	budjet nazorat organlari faoliyatini o'rgangan bo'lishi va tahlil qilishni bilishi va ularni amalga oshiruvchi sub'ektlar faoliyatidagi o'zgarishlarni bilishi kerak.
	Ko'nikma jihatidan:
TN6	budjet nazoratga oid ma'lumotlarni to'plash, guruhlash va tahlil qilishni amalga oshira oladi;
TN7	budjet nazorat shakllari va usullarini qo'llay oladi;
TN8	Iqtisodiy sub'ektlar moliyaviy faoliyatini tahlil qilishda moliyaviy nazorat usullardan to'g'ri foydalana bilish va topilgan qonunbuzilishlar va kamchiliklarni tahlil qila oladi;
TN9	budjet nazoratni o'tkzishni rejalashtirish manbalarini biladi;
TN10	budjet nazorat shakllari va usullarini o'qib, ular asosida tashkilot faoliyatiga baho bera oladi;
TN11	budjet nazorat natijalarini rasmiylashtira oladi;
TN12	budjet nazoratni rivojlantirishning bugungi kundagi dolzarb masalalarini biladi.

Fan mazmuni		
	Mashg'ulotlar shakli: ma'ruza (M)	**Ajratil-gan soat**
M1	"Budjet nazorati" fanining predmeti va metodi	2
M2	Budjet tashkilotlarida smetalarni tuzish va ijrosi hisobining nazorati	2
M3	Budjet tashkilotlarida asosiy vositalar va nomoddiy aktivlar nazorati	2
M4	Budjet tashkilotlarida tovar moddiy zaxiralar nazorati	2
M5	Budjet tashkilotlarida moliyaviy aktivlar nazorati	2
M6	Budjet tashkilotlarida turli debitor va kreditorlar bilan hisoblashuvlar nazorati	2
M7	Budjet tashkilotlarida hodimlar va stipendiya oluvchilar bilan hisoblashuvlar bo'yicha nazorat va taftish o'tkazish	2
M8	Budjet tashkilotlarida moliyaviy natijalar nazorati	2
M9	Budjet tashkilotlarida moliyaviy hisobotlar nazorati	2
M10	Moliya organi va g'aznachilikda budjet nazoratni tashkil qilish	2
M11	Budjetlarni tuzish va tasdiqlashning nazorati	2
M12	Moliya organi va g'aznachilikda budjet daromadlari nazorati	2
M13	Moliya organi va g'aznachilikda budjet harajatlari nazorati	4
M14	Moliya organida davlat Budjeti ijrosi hisobotlari nazorati	2
	JAMI:	**30**

	Mashg'ulotlar shakli: amaliy mashg'ulot (A)	
A1	"Budjet nazorati" fanining predmeti va metodi	2
A2	Budjet tashkilotlarida smetalarni tuzish va ijrosi hisobining nazorati	2
A3	Budjet tashkilotlarida asosiy vositalar va nomoddiy aktivlar nazorati	2
A4	Budjet tashkilotlarida tovar moddiy zaxiralar nazorati	2
A5	Budjet tashkilotlarida moliyaviy aktivlar nazorati	2
A6	Budjet tashkilotlarida turli debitor va kreditorlar bilan hisoblashuvlar nazorati	2
A7	Budjet tashkilotlarida hodimlar va stipendiya oluvchilar bilan hisoblashuvlar bo'yicha nazorat va taftish o'tkazish	2
A8	Budjet tashkilotlarida moliyaviy natijalar nazorati	2
A9	Budjet tashkilotlarida moliyaviy hisobotlar nazorati	2
A10	Moliya organi va g'aznachilikda budjet nazoratni tashkil qilish	2
A11	Budjetlarni tuzish va tasdiqlashning nazorati	2
A12	Moliya organi va g'aznachilikda budjet daromadlari nazorati	2
A13	Moliya organi va g'aznachilikda budjet harajatlari nazorati	2
A14	Moliya organida davlat Budjeti ijrosi hisobotlari nazorati	2
	JAMI:	30

№	Mustaqil ta'lim (MT)	Ajratil-gan soat
MT1	Budjet nazoratining sub'ektlari va ob'ektlari.	2
MT2	Budjet nazorati faoliyatini rejalashtirish va ularni o'tkazishning hususiyatlari	4
MT3	Budjetdan tashqari mablag'lar bo'yicha daromadlar va harajatlar smetalarini tuzish hamda rasmiylashtirishning nazorati	4
MT4	Asosiy vositalar hamda nomoddiy aktivlar saqlanish holatining nazorati	4
MT5	Tovar moddiy zahiralar saqlanish holatining nazorati	4
MT6	Hisobvaraqlardagi budjet mablag'lari hisobining nazorati.	4
MT7	Hisobvaraqlardagi budjetdan tashqari mablag'lar hisobining nazorati	4
MT8	Debitor va kreditorlar bilan hisoblashuvlar inventarizatsiyasini tashkil qilish va o'tkazish	4
MT9	Ish xaqidan daromad solig'i va majburiy ushlanmalar hisobining nazorati. Stipendiya, pensiya va ijtimoiy to'lovlar hisobining nazorati	4
MT10	Yakuniy moliyaviy natijalar hisobining nazorati	4
MT11	Budjet tashkilotlarida tekshiruv natijalarini umumlashtirish hamda rasmiylashtirish	4
MT12	G'aznachilik va uning hududiy bo'linmalarida bosh hisobchining vazifalarini bajarilishi ustidan nazorat	4

MT13	Davlat moliyaviy nazorati prinsiplari, shakllari, turlari va usullari.	4
MT14	Davlat moliyaviy nazorati inspeksiyasi faoliyatini va uning hududiy bo'linmalari tomonidan amalga oshiriladigan davlat moliyaviy nazorati	4
MT15	Budjet tasnifi asosida nazoratni amalga oshirish va nazorat o'tkazish manbalari	4
MT16	Moliyaviy hisobotlarni tekshirish manbalari	2
	JAMI:	60

	Asosiy adabiyotlar
1	Hamdamov B.K. va Ostonokulov A.A. Budjet nazorati. O'quv qo'llanma. "IQTISOD MOLIYA". – T.: 2018. 318 b.
2	Tuychiev A.J., Ostonokulov A.A., Ibragimov K.Sh., Tursunov A.S. Budjet hisobi. Darslik. – T.: "IQTISOD MOLIYA" 2018. 428 b.
3	Nuritdinova V.Sh., Sharapova M.A. Moliyaviy nazorat: Darslik. –Toshkent, 2019 – 492 bet.
	Qo'shimcha adabiyotlar
1	Norqobilov S., Dadaboyeva H., Jurayev O'. Xalqaro amaliyotda bank nazorati. Darslik. – T: Iqtisod-moliya, 2007. – 180 bet.
2	Tagayev A., Xashimoto F., Ro'ziyev G'., Xotamov K. Soliq nazorati. O'quv qo'llanma. – T.: Yangi asr avlodi, 2010. – 84 bet
3	Kasimova G.A., Norquchqorov A.Z. "G'aznachilikda moliyaviy nazorat" fanidan O'quv-uslubiy majmua. – T.: TMI, 2019. 183 bet.
4	Грачева, Е.У.; Толстопятенко, Г.П.; Рыжкова, Е.А. Финансовый контроль: ИД КАМЕРОН - Москва, 2013. - 272 с.
	Axborot manbaalari
1	www.gov.uz - O'zbekiston Respublikasining hukumat portali.
2	www.lex.uz - O'zbekiston Respublikasi Qonun hujjatlari ma'lumotlari milliy bazasi.
3	www.imv.uz - O'zbekiston Respublikasi Iqtisodiyot va moliya vazirligi sayti.
4	www.cbu.uz - O'zbekiston Respublikasi Markaziy banki rasmiy sayti.
5	www.stat.uz - O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Statistika Agentligi rasmiy sayti.
6	www.soliq.uz - O'zbekiston Respublikasi Iqtisodiyot va moliya vazirligi huzuridagi Soliq qo'mitasi rasmiy sayti.
7	www.customs.uz - O'zbekiston Respublikasi Iqtisodiyot va moliya vazirligi huzuridagi Bojxona qo'mitasi rasmiy sayti.
8	www.ach.gov.uz - O'zbekiston Respublikasi Hisob palatasi sayti
9	www.scopus.com – xalqaro ilmiy ma'lumotlar bazasi.

Talabaning fan bo'yicha o'zlashtirish ko'rsatkichini nazorat qilishda

quyidagi mezonlar tavsiya etiladi:

a) 5 baho olish uchun talabaning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

- fanning mohiyati va mazmunini to'liq yorita olsa;
- fandagi mavzularni bayon qilishda ilmiylik va mantiqiylik saqlanib ilmiy xatolik va chalkashliklarga yo'l qo'yilmasa;
- fan bo'yicha mavzu materiallarining nazariy yoki amaliy ahamiyati haqida aniq tasavvurga ega bo'lsa;
- fan doirasida mustaqil erkin fikrlash qobiliyatini namoyon eta olsa;
- berilgan savollarga aniq va lo'nda javob bera olsa;
- konspektga puxta tayyorlangan bo'lsa;
- mustaqil topshiriqlarni to'liq va aniq bajargan bo'lsa;
- fanga tegishli qonunlar va boshqa me'yoriy-huquqiy xujjatlarni to'liq o'zlashtirgan bo'lsa;
- ftarixiy jarayonlarni sharxlay bilsa.

b) 4 baho olish uchun talabaning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

- fanning mohiyati va mazmunini tushungan, fandagi mavzularni bayon qilishda ilmiy va mantiqiy chalkashliklarga yo'l qo'ymasa;
- fanning mazmunini amaliy ahamiyatini tushungan bo'lsa;
- fan bo'yicha berilgan vazifa va topshiriqlarni o'quv dasturi doirasida bajarsa;
- fan bo'yicha berilgan savollarga to'g'ri javob bera olsa;
- fan bo'yicha konspektga puxta shakllantirgan bo'lsa;
- fan bo'yicha mustaqil topshiriqlarni to'liq bajargan bo'lsa;
- fanga tegishli qonunlar va boshqa me'yoriy-huquqiy xujjatlarni o'zlashtirgan bo'lsa.

c) 3 baho olish uchun talabaning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

- fan xaqida umumiy tushunchaga ega bo'lsa;
- fandagi mavzularni tor doirada yoritib, bayon qilishda ayrim chalkashliklarga yo'l qo'yilsa;
- bayon qilish ravon bo'lmasa;
- fan bo'yicha savollarga mujmal va chalkash javoblar olinsa;
- fan bo'yicha matn puxta shakllantirilmagan bo'lsa.

d) quyidagi hollarda talabaning bilim darajasi qoniqarsiz 2 baho bilan baholanishi mumkin:

- fan bo'yicha mashg'ulotlarga tayyorgarlik ko'rilmagan bo'lsa;
- fan bo'yicha mashg'ulotlarga doir hech qanday tasavvurga ega bo'lmasa;
- fan bo'yicha matnlarni boshqalardan ko'chirib olganligi sezilib tursa;
- fan bo'yicha matnda jiddiy xato va chalkashliklarga yo'l qo'yilgan bo'lsa;
- fanga doir berilgan savollarga javob olinmasa;
- fanni bilmasa.

Agar talaba hemis tizimida baholanganda quyidagicha baholanadi.
0-59 ballgacha 2 baho, 60-69 ballgacha 3 baho, 70-89 ballgacha 4 baho, 90-100 ballgacha 5 baho

Fan o'qituvchisi to'g'risida ma'lumot

Muallif:	Ernazarov Nuriddin Elamonovich, iqtisod fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent v.b.
E-mail:	n.ernazarov@gmail.com
Tashkilot:	Samarqand iqtisodiyot va servis instituti, "Moliya" kafedrasi
Taqrizchilar:	Sh.U.Qiyosov – Toshkent moliya instituti "Soliqlar va soliqqa tortish" kafedrasi professori, DSc I.K.Jurayev – Samarqand shahar Iqtisodiyot va moliya bo'limi bosh hisobchisi

Mazkur Sillabus institut o'quv-uslubiy Kengashining 2024 yil 29 08 dagi 1-sonli yig'ilish bayoni bilan tasdiqlangan. (№ 5-09-30)

Mazkur Sillabus "Moliya" kafedrasining 2024 yil 26 08 dagi 1-sonli yig'ilish bayoni bilan ma'qullangan.

O'quv-uslubiy boshqarmasi boshlig'i	I.E.Shodmonov
Magistratura bo`limi boshlig'i	SH.Sultonov
Kafedra mudiri	J.R.Zaynalov
Tuzuvchi	N.E.Ernazarov